

MOZUS VĒSTURES STUNDA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

5Moz 1.–3. nod., 2Moz 32:29–32, 4Moz 14. nod., Ef 3:10, 1Moz 15:1–16, Jņ 14:9.

ATMIŅAS PANTS:

“Un visi baudījuši to pašu garīgo barību, un visi dzēruši to pašu garīgo dzērienu, jo tie dzēra no garīgās klints, kas tiem gāja līdzī, bet šī klints bija Kristus.” (1kor 10:3, 4)

“Šie ir tie vārdi, ko Mozus runāja” (5Moz 1:1) – tā sākas Piektā Mozus grāmata. Jā, lai gan Mozus vārds un viņa klātbūtne grāmatā dominē, sākot ar šiem ievadvārdiem līdz pat viņa nāvei Moāba zemē (5Moz 34:5), tomēr šī grāmata (tāpat kā visa Bībele) stāsta par Kungu Jēzu. Jo Viņš ir Tas, kas mūs radīja (1Moz 1., 2. nod., Jņ 1:1–3), kas mūs uztur (Kol 1:15–17, Ebr 1:3) un kas mūs atpestī (Jes 41:14, Tit 2:14). Plašākā šo vārdu nozīmē 5. Mozus grāmata atklāj, kā Kungs turpināja radīt, uzturēt un glābt Savu tautu šajā izšķirošajā glābšanas vēstures laikā.

Tieši pirms Israēla bērniem visbeidzot bija jāieiet Kānaānā, Mozus viņiem sniedz vēstures stundu, tēmu, kas atkārtojas visā Bībelē: piemini, ko Kungs ir darījis tavā labā pagātnē.

Šim brīdinājumam vajadzētu būt nozīmīgam arī mums, kas atrodamies pie labākas Apsolītās Zemes robežām: “Pārskatot mūsu pagātņi, katru soli, kā mēs esam nonākuši līdz savam pašreizējam stāvoklim, .. mani pilda apbrīna un uzticība Kristum kā vadītājam. Mums nav nekā, no kā baidīties nākotnē, kā tikai tas, ka mēs varētu aizmirst to, kā Kungs mūs ir vadījis, un Viņa mācības pagātnē.” (Elena Vaita “Life Sketches”, 196. lpp.)

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. oktobrī.

Mozus kalpošana

Mozus klātbūtne ir jūtama visā Bībelē. Lai gan viņš pirmo reizi minēts tikai 2Moz 2:2, viņš ir sarakstījis Pirmo Mozus grāmatu, Dieva autoritatīvo un fundamentālo stāstu par to, kas mēs esam, kā mēs šeit esam nokļuvuši, kāpēc viss ir tik slikti un kāpēc tomēr mums tik un tā var būt cerība. Radīšana, grēkā krišana, glābšanas apsolījums, plūdi, Ābrahāms, evaņģēlijs – tam visam ir saknes 1. Mozus grāmatā, un tās autors ir pravietis Mozus. Ir grūti adekvāti novērtēt ietekmi, kādu šis viens vīrs, kas nebija bez vainas, atstāja Dieva labā, jo viņš mīlēja Kungu un gribēja Viņam kalpot.

Izlasi 2Moz 32:29–32, kas ir saruna starp Kungu un Mozu pēc briesmīgā grēka ar zelta teļu. Ko šis stāsts mums māca par Mozus raksturu, un kāpēc Kungs varēja viņu izmantot tik iespaidīgā veidā, neskatoties uz viņa trūkumiem? _____

Kaut arī Mozum nebija nekā kopīga ar šo konkrēto grēku, viņš centās iestāties par grēcīgajiem cilvēkiem, pat būdams labprātīgs zaudēt savu dvēseli viņu labā. 2Moz 32:32, kad Mozus lūdza Dievam “piedot viņu grēku”, darbības vārdam ir nozīme “nest”. Tādējādi Mozus – saprotot grēka smagumu un kas bija vajadzīgs, lai to izlīdzinātu, – lūdza Dievu “nest” viņu grēku. Un tas ir tāpēc, ka šis ir vienīgais veids, kā viņu grēks, jebkurš grēks, var tikt piedots.

Tātad šeit mums jau pašā Bībeles sākumā ir spēcīgi atklāta aizvietošana, kurā pats Dievs Jēzus personā iznesīs galveno smagumu un mūsu grēku sodu – Dieva noteikto cilvēces glābšanas ceļu, tajā pašā laikā paliekot uzticīgam Saviem valdības un likuma principiem.

Daudzus gadsimtus vēlāk Pēteris par Jēzu rakstīja: “Viņš uznesa mūsu grēkus Savā miesā pie staba, lai mēs, grēkiem miruši, dzīvotu taisnībai; ar Viņa brūcēm jūs esat dziedināti.” (1Pēt 2:24)

Vienlaikus tas, ko mēs redzam šajā Mozus stāstā un veidā, kā viņš reaģēja uz grēku, ir Mozus kā aizvietotāja loma kritušās, grēcīgās tautas labā: viņš bija priekštecis tam, ko Jēzus darīs mūsu labā (sk. Ebr 7:25).

Būt labprātīgam zaudēt savu dvēseli savas tautas dēļ? Padomājiet vairāk, ko ietver šie vārdi. Ko mēs varam no tiem mācīties savā dzīvē – ko patiesībā nozīmē mīlēt citus? _____

Piepildītais pravietojums

Neskatoties uz kļūdām, ko mūsdienu zinātne cenšas pasludināt kā patiesību (piemēram, tas, ka mūsu universs ir radies pats no sevis “absolūti no nekā” vai ka dzīvība virs zemes ir radusies no vienkāršām ķīmiskām vielām nejaušības pēc), zinātne tomēr ir devusi mums pārsteidzošus atklājumus par Dieva radošo spēku. Saskaņa, līdzsvars, daudzu aspektu precizitāte dabas pasaulē, lai arī kritušā stāvoklī, turpina pārsteigt tās pētniekus.

Ja Dievs var būt tik precīzs fiziskās parādībās, Viņš noteikti ir precīzs arī garīgos jautājumos. Dieva neticamo precizitāti mēs manām arī 5. Mozus grāmatas ievadpantos.

Izlasi 5Moz 1:1–6. Kāda ir pravietiskā nozīme faktam, ka 5Moz 1:3 runā par “četrdesmito gadu”? _____

Kas notika pēc neveiksmes, kad Mozus bija izsūtījis spieģus no Kadeš-Barneas, lai izlūkotu zemi, un tauta atmeta aicinājumu ieņemt šo zemi? Viņiem pateica, ka viņi nekad neieies Apsolītajā zemē, kā viņi bija cerējuši. Cik ilgi viņi bija gaidījuši šo notikumu? “Pēc četrdesmit dienu skaita – tik ilgi jūs izlūkojāt to zemi –, ikvienu dienu skaitot par gadu, jūs nesīsit četrdesmit gadus savus pārkāpumus, lai jūs tad atzītu, kas tas ir, kad Es no jums nogriežos.” (4Moz 14:34)

5. Mozus grāmata stāsta par Dieva ļaudīm četrdesmitajā gadā, kad Dieva noliktais laiks bija piepildījies. Citiem vārdiem, Dieva pravietiskais Vārds ir tik uzticams kā pats Dievs, un tas, ko mēs redzam šeit, grāmatas ievadvārdos, vēl vairāk pierāda Dieva uzticamību; tas ir, Dievs darīs to, ko Viņš saka, un Viņš to darīs tad, kad Viņš ir pateicis.

Protams, šis nav vienīgais pravietiskais laika periods, kas piepildījies tieši tā, kā Dievs teicis. Atskatoties no mūsu šodienas perspektīvas, mēs varam, piemēram, Dan 9:24–27 atrast laika nogriezni Jēzus nākšanai, kas piepildījās tieši tā, kā Kungs bija teicis. Mēs varam redzēt, ka vēsturē ir piepildījies pravietojums “vienu gadu un divus gadus, un vēl vienu pusgadu” (Dan 7:25, sk. arī Atkl 12:6, 14; Atkl 13:5), kā arī 2300 dienu pravietojums no Dan 8:14.

Precīzie laika elementi Dan 2., 7. un 8. nodaļas pravietojumos, kas tik precīzi un skaidri paredzēja pasaules vēsturi, ir devuši mums arī bagātīgus pierādījumus Dieva paredzēšanas spējām, kontrolei un uzticamībai.

Mēs varam redzēt, ka Kungs ir nelokāmi piepildījis pagātnes pravietojumus. Kā tas dod mums pārliecību, ka mēs varam Viņam uzticēties tajā, kam Viņš ir paredzējis notikt nākotnē? _____

Tūkstošiem reižu vairāk

Pēc garā ceļojuma tuksnesī Mozus (kas bija pravietis un pat vairāk nekā pravietis), izskaidroja bauslību, sākot ar Kunga citātu: “Redzi, Es esmu nodevis šo zemi jūsu rokās; ejiet un iegūstiet sev par īpašumu šo zemi, ko Tas Kungs ir apsolījis ar zvērestu dot jūsu tēviem Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam, viņiem un viņu pēcnācējiem pēc viņiem.” (5Moz 1:8) Taču ievērojiet, kas notiek pēc tam.

Izlasi 5Moz 1:9–11. Kāda nozīme ir šiem vārdiem, īpaši tā fakta gaismā, ka patiesībā Dievs viņus sodīja par sacelšanos Kadeš-Barneā? _____

Šeit mēs redzam vēl vienu Dieva žēlastības piemēru. Tuksneša ceļojuma laikā viņi tika svētīti: “Tu uzturēji viņus tuksnesī četrdesmit gadus, viņi necieta trūkumu; viņu drēbes nenoplīsa, un viņu kājas nepietūka.” (Neh 9:21)

Mozus, atkal parādījis Savu mīlestību pret Saviem ļaudīm, lūdza, lai Dievs vairo viņus tūkstoš reizes vairāk, nekā Viņš jau bija darījis!

Izlasi 5Moz 1:12–17. Kas notika ar viņiem kā Dieva svētību tiešas sekas, un kādus soļus spēra Mozus, lai tiktu galā ar situāciju? _____

Kaut arī Kungs visu laiku atklājās viņu vidū tik spēcīgā veidā, tomēr bija vajadzība pēc organizācijas, struktūras, pēc atbildību sistēmas. Israēls bija “gahal”, organizēta grupa (sk. 5Moz 31:30), priekštecis Jaunās Derības “ekkklesia” jeb “draudzei” (grieķu val.; sk. Mt 16:18). Lai gan Pāvils darbojās citā vidē, viņš nekad nebija attālinājies no savām jūdu saknēm, un 1kor 12. nodaļā mēs skaidri redzam, ka viņš runā par vajadzību pēc kvalificētiem cilvēkiem, kas uzņemtos dažādas lomas, lai organizācija darbotos, tieši tāpat, kā mēs lasām 5Mozus grāmatā par “gahal” tuksnesī. Draudzei mūsdienās, tāpat kā “gahal” toreiz, ir jābūt vienotai ļaužu kopai, kas izpilda dažādas lomas saskaņā ar katra dāvanām.

Lai gan mēs reizēm dzirdam cilvēkus, kas nostājas pret “organizētu” reliģiju (gribas jautāt, kam tad viņi dotu priekšroku – “neorganizētai” reliģijai?), Dieva Vārds, īpaši Jaunā Derība, atzīst tikai un vienīgi organizētu pieeju.

Kas notika Kadeš-Barneā

5. Mozus grāmatas sākuma daļā darbojas kāds rēgs – Kadeš-Barneas rēgs. Šis neveiksmīgais stāsts ir tiešais 5. Mozus grāmatas konteksts, tāpēc ir vērts to papētīt sīkāk.

Izlasi 4Moz 14. nodaļu. Kā ļaudis reaģēja uz izlūku ziņojumu, un kādas bija viņu reakcijas sekas? (Sk. arī 5Moz 1:20–46.) _____

No šī stāsta mēs varam gūt daudzas svarīgas mācības, bet viena svarīga mācība, kas vēl atklāsies šajā grāmatā, atrodama arī 4Moz 14. nodaļā.

Izlasi 4Moz 14:11–20. Lai gan mēs vēlreiz redzēsim Mozu aizlūdzēja lomā, kas svarīgs ir viņa domu apmaiņā ar Kungu, kāpēc Kungam nevajadzētu viņus iznīcināt? _____

Padomājiet, ko Mozus teica Dievam. Ja Tu darīsi to un to, kāds tad Tu izskatīsies ēģiptiešu un citu šī reģiona tautu acīs! Šis ir svarīgs arguments, jo galu galā viss, ko Dievs gribēja darīt ar Izraēlu, nebija tikai Israēla dēļ; tas bija domāts visai cilvēcei kopumā. Israēla tautai bija jābūt pasaules gaismai, liecībai senajām tautām par mīlestību, spēku un glābšanu, kas atrodama pie patiesā Dieva, nevis bezvērtīgos elkos, ko pielūdza šīs tautas.

Tomēr, kā Mozus teica, ja Tu šo tautu noslaucīsi no zemes virsas, ko tad? Tautas teiks: “Tāpēc, ka Tas Kungs nevarēja šo tautu ievest tanī zemē, ko Viņš tiem ar zvērestu bija apsolijs, tāpēc Viņš arī tos ir nogalinājis tuksnesī.” (4Moz 14:16)

Citiem vārdiem, tas, ko mēs šeit redzam, ir tēma, kas atrodama visā Bībelē: doma, ka Dievam ir jātiek pagodinātam Savos ļaudīs, ka Dieva godībai un labestībai, mīlestībai un spēkam ir jāatklājas Viņa draudzē caur to, ko Viņš dara ar Savu ļaužu starpniecību. Protams, ne vienmēr Viņa tauta ļauj Viņam to viegli izdarīt, bet galu galā Dievs tiks pagodināts virs zemes.

Izlasi Ef3:10. Ko Pāvils šeit saka, un kā tas notiek? Kā Dieva “daudzkārtējā gudrība” ir padarīta redzama visam universam? Kāda ir mūsu personīgā loma, ja tāda vispār ir, lai tas notiktu? _____

Amoriešu nekrietnība

5Moz 2. un 3. nodaļā Mozus turpina pārskatīt Israēla vēsturi un to, kā viņi ar Dieva svētību izdzina savus ienaidniekus. Kad viņi bija uzticīgi, Dievs sagādāja viņiem uzvaru, pat pār “milžiem” (5Moz 2:11, 20; 5Moz 3:13).

Protams, tas rada grūto jautājumu, par ko mums vajadzētu nedaudz parunāt, – par šo cilvēku iznīcināšanu. Lai gan Israēla bērni bieži vispirms gāja pie citām tautām ar mieru (5Moz 20:10, 11), tomēr, ja viņi piedāvājumu nepieņēma, reizēm israēlieši viņus iznīcināja, ieskaitot sievietes un bērnus. “Bet Tas Kungs, mūsu Dievs, to nodeva mūsu varā, un mēs to sakāvām, viņu, viņa dēlus un visu viņa tautu. Un tanī laikā mēs ieņēmām visas viņa pilsētas un tās izdeldējām; mēs nogalinājām visus pilsētas vīrus un sievas un mazos bērnus, mēs neatstājām dzīvu nevienu.” (5Moz 2:33, 34)

Citi cenšas apiet šos jautājumus, vienkārši pasakot, ka šie stāsti nav patiesi. Tomēr mēs ticam, ka “visi šie raksti ir Dieva iedvesti un ir noderīgi mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā” (2Tim 3:16), tāpēc septītās dienas adventistiem šī nav derīga izvēle. Tādējādi mēs paliekam ar grūto jautājumu par šiem gadījumiem.

Izlasi 1Moz 15:1–16. Ko Dievs teica Ābrāmam 1Moz 15:16, un kā tas apgaismo šo grūto jautājumu? _____

Nav šaubu, ka daudzas no šīm pagānu tautām bija ārkārtīgi brutālas un nežēlīgas – tās taisnīgi būtu varējušas piedzīvot Dieva dusmas un sodu vēl ilgi pirms tam. Tā tas ir, un, pat ja Dievs pacietīgi gaidīja, kad viņi izmainīs savus ļaunos ceļus (ko viņi neizdarīja), tas tik un tā nemaina skarbo realitāti par to, ka nogalināts tika ikviens, tai skaitā bērni. (Protams, plūdos, iespējams, gāja bojā daudz vairāk bērnu, nekā nogalināja israēlieši.)

Fakts ir tāds, ka, ņemot vērā ierobežoto informāciju, kāda mums ir par šo notikumu pilno kontekstu, mums vienkārši ir jāpieņem šī skarbā realitāte un jāuzticas Dieva labestībai, kas ir atklājusies tik daudzos citos veidos. Ticēt nenozīmē vienkārši mīlēt Dievu skaistā dienā jaukā mežā, kas pilns ar brīnišķīgiem skatiem un skaņām. Tas nozīmē uzticēties Viņam arī grūtos brīžos, kas mēs kaut ko līdz galam nesaprotam.

Izlasi 1kor 10:1–4 un Jņ 14:9. Kā šie un daudzi līdzīgi panti palīdz mums iemācīties uzticēties Dieva mīlestībai, taisnībai un labestībai, pat ja mēs redzam kaut ko tādu, ko ir grūti saskaņot ar izpratni par Viņu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Lūk, kā viens no Bībeles pētniekiem cenšas atbildēt uz grūtajiem jautājumiem par to, ko israēlieši izdarīja dažām no šīm tautām:

“Kā visas pasaules un visu cilvēku Radītājs un kā augstāks pār visiem Dievs ar jebkuru cilvēku var darīt jebko, un Viņš, to darot, paliks taisns. [...] Dieva ceļi ir noslēpums. Tā kā mēs nekad Viņu pilnībā nesapratisim, mēs varam atslābt un nedomāt par jautājumiem, kas ir mūsu prātos. Jes 55:8, 9 piedāvā zināmu mierinājumu.

Saskaņā ar kānaāniešu aprakstu Bībelē šie ļaudis bija ārkārtīgi ļauni, un viņu iznīcināšana aino Dieva spriedumu par viņu grēku. Kānaāniešu iznīcināšana nebija ne pirmā, ne pēdējā reize, kad Dievs to darīja. Atšķirība starp kānaāniešu likteni un visas cilvēces likteni (izņemot Noas ģimeni), kā aprakstīts 1Moz 6. – 9. nodaļā, meklējama apmēros un glābšanās līdzeklī. [...]

Dievs nekad nebija paredzējis, ka israēliešiem būs “herem” (pilnīgas iznīcināšanas) politika attiecībā pret cittautiešiem. 5Moz 7:1 skaidri identificē un tādējādi norobežo mērķtautas. Israēliešiem nebija atļauta šāda politika pret aramiešiem, edomiešiem, ēģiptiešiem vai kādu citu tautu (salīdziniet ar 5Moz 20:10–18) [...]

Kānaānieši cieta tādu likteni, kādu beigās saņems visi grēcinieki: Dieva tiesu. [...]

Kānaāniešu iznīcināšana bija nepieciešams solis glābšanas vēsturē. [...]

Lai gan kānaānieši kopumā bija Dieva tiesas saņēmēji, viņi bija saņēmēji brīdinājumu vismaz četrdesmit gadus iepriekš (sk. Rahābas atzīšanos Joz 2:8–11).” (Daniel I. Block, The NIV Application Commentary: Deuteronomy (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2012), pp. 98, 99)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Padomā, kā tu saproti tūkstošgadi, kad mums tūkstoš gadu laikā būs jārod atbildes uz saviem jautājumiem. Kā šī izpratne var palīdzēt mums iemācīties uzticēties Dievam, neskatoties uz to, cik grūti mums šobrīd ir atbildēt uz visiem jautājumiem?

2. Kādos veidos Dievs ir vadījis tevi pagātnē, kas palīdzējis tev uzticēties Viņam nākotnē? Kāpēc ir svarīgi neaizmirst, kā Dievs ir darbojies mūsu katra dzīvē?

3. Grupā pārrunājiet jautājumu svētdienas vielas beigās par Mozus labprātību zaudēt savu dvēseli Dieva tautas labā. Vai ir pareizi ieņemt šādu attieksmi? Vai ir vērts zaudēt savu dvēseli, īpaši ņemot vērā to, ko ir maksājusi tās glābšana?